

(สำเนา)

เลขรับ ๔๖/๒๕๕๑ วันที่ ๑๔ พ.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึก
หลักการและเหตุผลรวมทั้งบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบมาเพื่อได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอ
วุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วินัย เสนเนียม ผู้เสนอ

(นายวินัย เสนเนียม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) เรวัต อารีรอบ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) วิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้เสนอ

(นายเรวัต อารีรอบ)

(นายวิรัตน์ กัลยาศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) อาคม เอ่งฉ้วน ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) ประกอบ รัตนพันธ์ ผู้เสนอ

(นายอาคม เอ่งฉ้วน)

(นายประกอบ รัตนพันธ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) แจ๊อ ราชสีห์ ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) นริศ ชำนาญรักษ์ ผู้เสนอ

(นายแจ๊อ ราชสีห์)

(นายนริศ ชำนาญรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) วิชาศ จันทร์พิทักษ์ ผู้เสนอ
(นายวิชาศ จันทร์พิทักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สามารถ พิริยะปัญญาพร ผู้เสนอ
(นายสามารถ พิริยะปัญญาพร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) อภิชาติ การิกาญจน์ ผู้เสนอ
(นายอภิชาติ การิกาญจน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สุวโรช พะลัง ผู้เสนอ
(นายสุวโรช พะลัง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) วิทยา แก้วภราดัย ผู้เสนอ
(นายวิทยา แก้วภราดัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) ผุสดี ตามไท ผู้เสนอ
(นางผุสดี ตามไท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) รัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ผู้เสนอ
(นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ ตรีทอง ผู้เสนอ
(นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เทพไท เสนพงศ์ ผู้เสนอ
(นายเทพไท เสนพงศ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สงกรานต์ จิตสุทธิภากร ผู้เสนอ
(นายสงกรานต์ จิตสุทธิภากร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) นคร มาฉิม ผู้เสนอ
(นายนคร มาฉิม)

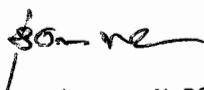
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) เชน เทือกสุบรรณ ผู้เสนอ
(นายเชน เทือกสุบรรณ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) สาธิต ปิตุเตชะ ผู้เสนอ
(นายสาธิต ปิตุเตชะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) นริศา อติเทพวรพันธุ์ ผู้เสนอ
(นางสาวนริศา อติเทพวรพันธุ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

สำเนาถูกต้อง

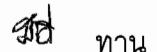

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

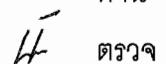
ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ดอกผลของทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตกเป็นของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๘) ของมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)

(๔) กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อได้รับการรายงานจากผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการ ในกรณีที่มีความเสียหายแก่สหกรณ์หรือความเสื่อมเสียแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกหรือมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการหรือฐานะการเงิน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเดิมมาตรา ๑๕ วรรคสองและร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๑๕/๑)

(๕) ยกเลิกอำนาจในการยกเลิกและเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหาร กพส. (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค่าหุ้นของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหนี้รายอื่น (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือ โอนเงินค่าหุ้นหรือผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๒)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่าบำรุงสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕ (๗))

(๑๖) แก้ไขเพิ่มให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคท้าย)

(๑๗) กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทยและการตีความระเบียบหรือข้อบังคับของสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓ มาตรา ๑๑๗/๑)

(๑๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสนับสนุนสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ชุมนุมของสหกรณ์ชุมนุมสหกรณ์นั้น หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่มีขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

เหตุผล

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง การบริหารจึงต้องดำเนินการโดยสมาชิกตามวิถีทางประชาธิปไตย อันเป็นการวางรากฐานของระบบเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ โดยรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

ร่าง
พระราชบัญญัติ
สหกรณ์ (ฉบับที่..)

พ.ศ.

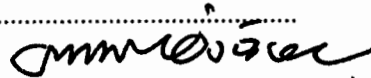
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับกรณีการล้มเลิกสหกรณ์และกรณีการรวมสหกรณ์

มาตรา ๑๓ ประกอบกับมาตรา ๑๖ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ดอกผลที่เกิดขึ้นจากทุนกลางให้ตกเป็นของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๐ เท่านั้น”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ

ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศหนึ่งคนเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ ประเภทละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์ แห่งประเทศไทย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการจากการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ในวาระเริ่มแรกให้กรรมการโดยตำแหน่งพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเลือกตั้ง

ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ซึ่งเป็นกรรมการ โดยตำแหน่งคัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารสหกรณ์”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖) ของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๖) รับทราบรายงานประจำปีแยกตามประเภทของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์เสนอ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดี หรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า เป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๓) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติหรือการ ดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนได้

การแต่งตั้งตาม (๑) และการมอบอำนาจให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในกรณีมีการทำให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาชิก หรือมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการ หรือฐานะการเงินตามรายงานของผู้ตรวจการสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ดำเนินการตามความในมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ แล้วแต่กรณี ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๕/๑ ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบกิจการ ตรวจพบเหตุตามวรรคสองของมาตรา ๑๕ ให้รายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อทราบภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่พบเหตุนั้นและให้นายทะเบียนสหกรณ์ดำเนินการตามความในมาตรา ๒๑ หรือ ๒๒ แล้วแต่กรณีภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ถ้าที่ประชุมใหญ่หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งยับยั้งหรือเพิกถอนมตินั้นได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์ สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกสหกรณ์นั้นเป็นคณะกรรมการดำเนินการชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์ สั่งให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์บางคนพ้นจากตำแหน่งและยังมีจำนวนกรรมการดำเนินการสหกรณ์เหลืออยู่ครบองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนที่เหลือ ยังคงบริหารงานสหกรณ์ต่อไปได้จนกว่าจะมีการประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ถ้ามีกรรมการดำเนินการสหกรณ์เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์แทนภายในสามสิบวันนับ

แต่วันที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง ในการนี้ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งแทนนั้นอยู่ในตำแหน่ง กรรมการดำเนินการสหกรณ์เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน”

“มาตรา ๒๖ คำสั่งใด ๆ ของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ต้องพิจารณาอุทธรณ์และมีคำวินิจฉัยให้แล้วเสร็จ โดยเร็ว นับแต่วันที่ได้รับการอุทธรณ์นั้น

ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ มีอำนาจออกคำสั่งเป็น หนังสือให้ผู้อุทธรณ์หรือผู้เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาเท่าที่จำเป็นก็ได้

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส.ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อธิบดีกรมส่งเสริม การเกษตร อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดี กรมส่งเสริมการส่งออก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนสำนักงานประมง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ และผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการ

ให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมาย เป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ”

“มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการบริหาร กพส. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) บริหาร กพส.
- (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์
- (๓) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริมหรือ ฟื้นฟู
- (๔) จัดทำรายงานประจำปีในการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ กำหนด เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
- (๕) ดำเนินการอื่นใดเพื่อการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์ตามคำแนะนำของ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ”

“มาตรา ๓๒ ให้นำความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการบริหาร กพส. โดยอนุโลม”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาเห็นว่า สหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนมี วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๓ คำขอจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๓๕ และการจัดตั้ง สหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนจะไม่เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนและออก ใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สหกรณ์นั้น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ได้ยื่นคำขอ จดทะเบียนและเอกสารครบถ้วนตามมาตรา ๓๕

ให้สหกรณ์ที่จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล”

“มาตรา ๓๘ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วย เหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๗ หากนายทะเบียนสหกรณ์ ไม่แจ้งให้ถือว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้รับจดทะเบียนให้สหกรณ์แล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียน สหกรณ์ดำเนินการออกและจัดส่งใบสำคัญรับจดทะเบียนไปยังสหกรณ์นั้นโดยเร็ว

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้อง ในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วของ สมาชิกมาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพัน หรือค้างชำระกับสหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ บุริมสิทธิเหนือเงินค่าหุ้นนั้น โดยให้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินค่าหุ้นในลำดับก่อนบุริมสิทธิอื่น”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“แม้จะมีบทกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น สมาชิกสหกรณ์ต้องทำหนังสือยินยอมให้ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรหรือสถานประกอบการ หรือหน่วยงาน อื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิกนั้น เพื่อ ชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไปจนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะ ระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้ให้นั้นให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคแรกนี้อาจจะถอนคืนได้ จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันจะระงับ สิ้นไป

การหักเงินนั้นให้หักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.

มาตรา ๘๖/๖

“สมาชิกสหกรณ์อาจตั้งผู้รับประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก เงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดที่สหกรณ์ต้องจ่ายให้แก่สมาชิกนั้น โดยทำเป็นหนังสือตั้งผู้รับประโยชน์ มีพยานลงลายมือชื่ออย่างน้อยสองคนมอบไว้ต่อสหกรณ์ เมื่อสมาชิกถึงแก่ความตายให้สหกรณ์จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้รับประโยชน์ เมื่อสหกรณ์ได้จ่ายเงินไปโดยชอบแล้วสมาชิกหรือบุคคลอื่นใดจะเรียกร้องเอาจากสหกรณ์อีกไม่ได้

ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนผู้รับประโยชน์ไว้เป็นหลักฐาน”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทละหนึ่งคน และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยผู้แทนของสหกรณ์แต่ละประเภทเลือกกันเองประเภทละหนึ่งคน”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๗) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้แทนสหกรณ์ที่มีสิทธิเข้าประชุมใหญ่ทั้งหมด”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคสาม ให้รัฐมนตรีเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๑๗/๑ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือการตีความในระเบียบหรือข้อบังคับใดของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือผู้แทนของสหกรณ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนขอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด และให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น”

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์นั้นหรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒”

“มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้คอกผลของทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตกเป็นของ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตาม มาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๘) ของมาตรา ๑๐)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)

(๔) กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อได้รับการรายงานจาก ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการ ในกรณีที่มีความเสียหายแก่สหกรณ์หรือความ เสื่อมเสียแก่ผลประโยชน์ของสมาชิกหรือมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการหรือฐานะการเงิน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเดิมมาตรา ๑๕ วรรคสองและร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๕/๑)

(๕) ยกเลิกอำนาจในการยกเลิกและเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๒ แก้ไข เพิ่มเดิมมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

(๗) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของกรรมการบริหาร กพส. (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ (ร่าง มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค้ำหุ้นของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒)

(๑๐) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหนี้รายอื่น (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือโอนเงินค้ำหุ้นหรือผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๒/๒)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๕)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นค่านำร่องสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๐ วรรคหนึ่ง)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๕ (๗))

(๑๖) แก้ไขเพิ่มให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ วรรคท้าย)

(๑๗) กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและการตีความระเบียบหรือข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓ มาตรา ๑๑๗/๑)

(๑๘) เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ชุมนุมของสหกรณ์ชุมนุมสหกรณ์นั้น หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่มีขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

(๑๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ เหตุผล

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ระบบสหกรณ์มีความเข้มแข็งและสามารถดำเนินกิจการได้ด้วยตนเอง การบริหารจึงต้องดำเนินการโดยสมาชิกตามวิถีทางประชาธิปไตย อันเป็นการวางรากฐานของระบบเศรษฐกิจขั้นพื้นฐานของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ โดยรัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยเป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้ดอกผลของทุตกลางของบรรดาสหกรณ์ไม่จำกัดตกเป็นของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้จ่ายในกิจการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมาตรา ๑๑๐ เท่านั้น (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ วรรคสอง)

๖.๒ แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และแก้ไขเพิ่มเติมกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสหกรณ์ประเภทต่างๆ ประเภทละหนึ่งคน ซึ่งได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการเลือกตั้งกรรมการ ทั้งนี้ในวาระเริ่มแรกให้กรรมการโดยตำแหน่งพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์วิธีการเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘)

๖.๓ กำหนดเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเพื่อรับทราบรายงานประจำปี แยกตามประเภทของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์เสนอ (ร่างมาตรา ๕ เพิ่ม (๘) ของมาตรา ๑๐)

๖.๔ แก้ไขอำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ แต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์ และจัดทำรายงานประจำปีแยกประเภทของสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ และร่างมาตรา ๗ ยกเลิกมาตรา ๑๖)

๖.๕ กำหนดการดำเนินการของนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อได้รับการรายงานจากผู้ตรวจการ ผู้ตรวจสอบบัญชีและผู้ตรวจสอบกิจการในกรณีที่ความเสียหายแห่งผลประโยชน์ของสมาชิกหรือข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน (ร่างมาตรา ๘ เพิ่มเติม มาตรา ๑๕ วรรคสอง และร่างมาตรา ๙ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕/๑)

๖.๖ ยกเลิกอำนาจของตำแหน่งรองนายทะเบียนสหกรณ์ในการขยับยั้งหรือเพิกถอนมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๖.๗ แก้ไขเพิ่มเติมการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือคณะกรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งสมาชิกสหกรณ์เป็นกรรมการชั่วคราวอยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๒๔) และในกรณีที่กรรมการดำเนินการสหกรณ์บางคนพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการดำเนินการที่เหลือบริหารต่อไปได้ แต่ถ้าคณะกรรมการที่เหลืออยู่ไม่ครบองค์ประชุม ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวัน เพื่อเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖)

๖.๘ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. โดยกำหนดเพิ่มกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าส่งออก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นกรรมการและการจัดเรียงลำดับกรมมาให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมาย นอกจากนี้ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๐) และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร กพส. ดังต่อไปนี้

(๑) บริหาร กพส.

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์

(๓) ติดตามตรวจสอบและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟู

(๔) จัดทำรายงานประจำปีในการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

(๕) ดำเนินการอื่นใดเพื่อการช่วยเหลือ ส่งเสริม หรือฟื้นฟูสหกรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

๖.๕ กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการบริหาร กพส. โดยอนุโลมเกี่ยวกับการประชุมและการแต่งตั้งคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๓๒)

๖.๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมการรับจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียน โดยกำหนดเวลาสำหรับการดำเนินการรับจดทะเบียนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ได้ยื่นทำของจดทะเบียนและเอกสารครบถ้วนตามมาตรา ๓๕ (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๗) นอกจากนี้ในกรณีมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ภายในเวลาที่กำหนด และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเกี่ยวกับกรณีมีคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนของนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๓๘)

๖.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของสหกรณ์ที่มีต่อเงินค่าหุ้นของสมาชิก โดย ในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกยังไม่สิ้นสุด ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องในค่าหุ้นของสมาชิกผู้นั้น เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วของสมาชิกมาหักกลบลบหนี้ที่สมาชิกผูกพัน หรือค้างชำระกับสหกรณ์ได้ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่บริหารสิทธิเหนือเงินค่าหุ้นนั้น โดยให้มีสิทธิได้รับชำระหนี้จากเงินค่าหุ้นในลำดับก่อนบริหารสิทธิอื่น (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๔๒)

๖.๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์ได้รับการหักเงินก่อนเจ้าหน้าที่รายอื่น (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“แม้จะมีบทกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น สมาชิกสหกรณ์ต้องทำหนังสือยินยอมให้ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างในหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรหรือสถานประกอบการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้าง หรือเงินอื่นใดที่ถึงกำหนดจ่ายแก่สมาชิคนั้น เพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ ตามจำนวนที่สหกรณ์แจ้งไปจนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้คืนให้แก่สหกรณ์โดยพลัน

การแสดงเจตนายินยอมตามวรรคแรกมีอาจจะถอนคืนได้ จนกว่าหนี้หรือภาระผูกพันจะระงับสิ้นไป

การหักเงินนั้นให้หักให้สหกรณ์เป็นลำดับแรก ถัดจากหนี้ภาษีอากร”

๖.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สหกรณ์สามารถจ่ายหรือโอนเงินค่าหุ้นหรือผลประโยชน์ของสมาชิกผู้ตายให้กับผู้รับประโยชน์ได้ โดยชอบด้วยกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“สมาชิกสหกรณ์อาจตั้งผู้รับประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก เงินผลประโยชน์หรือเงินอื่นใดที่สหกรณ์ต้องจ่ายให้แก่สมาชิคนั้น โดยทำเป็นหนังสือตั้งผู้รับประโยชน์ มีพยานลงรายชื่ออย่างน้อยสองคนมอบไว้ต่อสหกรณ์ เมื่อสมาชิกถึงแก่ความตายให้สหกรณ์จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ผู้รับ

ประโยชน์ เมื่อสหกรณ์ได้จ่ายเงินไปโดยชอบแล้วสมาชิกหรือบุคคลอื่นใดจะเรียกร้องเอาจากสหกรณ์อีกไม่ได้

ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนผู้รับประโยชน์ไว้เป็นหลักฐาน”

๖.๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมการตีความข้อบังคับของสหกรณ์ (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๖.๑๕ แก้ไขหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิ เป็น คำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๐ ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นคำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ”

๖.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๒ ให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ประเภทละหนึ่งคน และกรรมการอื่นซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยผู้แทนของสหกรณ์แต่ละประเภทเลือกกันเองประเภทละหนึ่งคน”

๖.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้อย่าง (๗) ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๗) ที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้แทนสหกรณ์ที่มีสิทธิเข้าประชุมใหญ่ทั้งหมด”

๖.๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมให้อำนาจรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคสามให้รัฐมนตรีเรียกประชุมวิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอ”

๖.๑๙ กำหนดอำนาจวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย และการตีความระเบียบหรือข้อบังคับของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๗/๑ ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารกิจการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยหรือการตีความในระเบียบหรือข้อบังคับใดของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยหรือผู้แทนของสหกรณ์ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนขอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด และให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น”

๖.๒๐ เพิ่มบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผลปฏิบัติตามกฎหมายในระยะเวลาที่กำหนดคือ (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ และสันติบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์นั้นหรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๕ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้